

SV. PROKOP NEJEN DĚTEM

Sv. Prokop, český národní světec, se narodil kolem r. 985 v Chotouni u Českého Brodu. Pocházel ze zemanského rodu.

Z kronikářských zpráv vyplývá, že Prokop byl zamlada ženatý - víme, že měl syna Jimrama, který se později stal jeho druhým nástupcem v opatském úřadě. V té době byl Prokop již knězem slovanského cyrilometodějského obřadu. Manželství před přijetím kněžského svěcení může ukazovat na přetrvávající východní zvyklosti v českých zemích. Ani v západní praxi té doby však ještě nebyl celibát povinný. Později se však Prokop rozhodl radikálněji následovat Krista. Proto opustil rodinu a dřívější postavení, aby žil jako poustevník. To bylo okolo roku 1009. Před tím však musel nějaký čas přebývat v mnišském společenství, možná v některém klášteře s tradicí východního mnišství v Uhrách.

K poustevničení si sv. Prokop vybral samotu u řeky Sázavy, kde žil v jeskyni, z které napřed vyhnal tisíc démonů. Kromě modlitby také musel pracovat, aby se nějak uživil. Proto je znázorňován jako oráč,

kteřý oře s čertem zapřaženým do pluhu. Podle legendy s ním dokonce vyoral tzv. Čertovu brázdou táhnoucí se od Sázavy až do Chotouně. To znázorňuje skutečnost, že sv. Prokop byl mužem s velkou duchovní mocí a tak jako Pán Ježíš a apoštolové sváděl a vyhrával mnohé duchovní bitvy se Zlým. Jeho zbraní byla modlitba, pokání a živá víra. Pověst o zbožném poustevníkově se šířila po okolí a lidé začali sv. Prokopa navštěvovat s prosbou o modlitbu, radu a pomoc. Ten je sytil chlebem Božího slova a podle možností se jim snažil pomáhat i hmotně. Jeho modlitby měly moc vyprosit i zázraky.

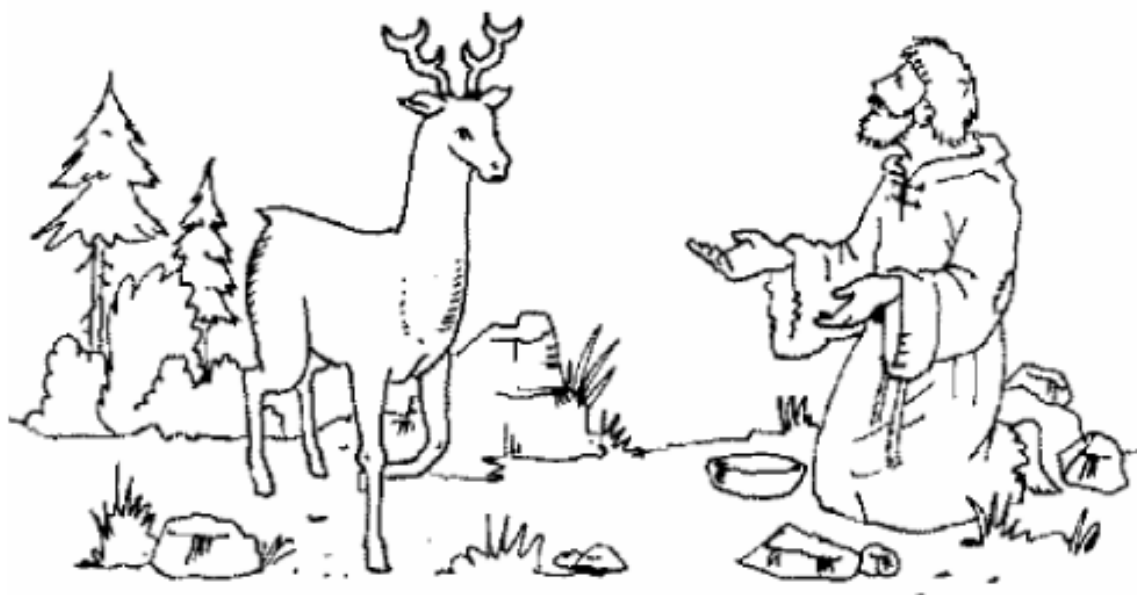
Po jistém čase se kolem něj shromáždili žáci, s kterými utvořil uzavřenou slovanskou mnišskou osadu. První členové společenství na Sázavě byli čeští kněží a poustevníci, zastánci církevní cyrilometodějské tradice. Sv. Prokop jim dal pravidla inspirovaná řeholí sv. Benedikta a sám je duchovně vedl. V té době také na skále nad řekou vystavěl dřevěnou svatynku ke cti Panny Marie a sv. Jana Křtitele. Tím byl dán počátek pozdějšímu klášteru, který byl založen z popudu knížete Oldřicha. S ním se sv. Prokop seznámil díky Božímu řízení. Kníže Oldřich na lovu stíhal jelena. Ten se uchýlil pod ochranu sv. Prokopa, a tak se kníže s poustevníkem seznámili.

Při tomto setkání sv. Prokop podal knížeti koflík s obyčejnou vodou, neboť neměl nic jiného, co by mu mohl k pití nabídnout. Božím řízením se voda proměnila v lahodné víno. Oficiální založení kláštera se většinou datuje k roku 1032. Za vlády Oldřichova syna Břetislava byl pak sv. Prokop ustanoven opatem. V r. 1035 byl na Sázavě dokončen klášterní chrám. V témže roce byl také posvěcen od biskupa Šebíře v přítomnosti knížete Břetislava.

Jednoho dne kníže Oldřich zabloudil v lese a dostal se až k jeskyni poustevníka Prokopa.

Žil jako poustevník v hlubokém lese v malé jeskyni.

Opat Prokop úzkostlivě bděl, aby v jeho klášteře vládla přísná řeholní kázeň. Miloval sobě podřízené bratry, ale při tom nespouštěl z očí pravidla mnišského života a proto také po zásluze napomínal, káral i trestal jejich přestupky.

Kromě vedení kláštera se sv. Prokop dále věnoval příchozím, kteří ho prosili o duchovní posilu a modlitbu. Tak jako dříve, když byl ještě poustevníkem, se při službě těmto lidem

projevovala Prokopova velká duchovní zkušenost a moc Ducha svatého. Je zaznamenáno mnoho zázraků, které už za jeho života Pán vykonal.

Založil klášter, kde učil mnichy žít podle hesla: Modli se a pracuj.

Sv. Prokop skonal na svátek Zvěstování Páně 25. března 1053. Před smrtí se rozloučil s členy mnišského společenství řečí, v které se projevil i jeho prorocký dar. Díky tomuto charismatu Ducha svatého předpověděl před smrtí několik věcí důležitých pro jeho klášter, které se

potom naplnily. Ve Vita minor o tom čteme: „Podle zjevení boží milosti předpověděl také dva dny napřed konec svého pozemského života. Povolav k sobě muže řádného, synovce svého Vita, a zbožného syna svého Jimrama, po pořádku jim vyložil budoucí události, jak je potom skutečný běh dění potvrdil. S hlasitým štkáním je výmluvně oslovil takto: «Nejdražší synáčkové moji, kteréž jsem vychoval jako slepice kuřátka, vězte, že nadchází čas mého odchodu (2 Tim. 4, 6): třetího dne se na pokyn Páně jistojistě odeberu z tohoto příbytku tělesného a poručím vás Bohu. Ale obezřetnosti vaší uvádím na vědomost, že po mém odchodu budete zmítáni útočnou směsicí rozčeřených pomluv i zhoubným vlnobitím pronásledování, že se po šest let stanete vyhnanci v cizí zemi a že toto vaše klášterní bydliště vydá vladařská moc knížecí k užívání lidem cizím. Vy však, nejmilejší synáčkové, neztroskotejte proto ve víře, utvrzujte své spolubratry, Boha ze všech sil chvalte, ve štěstí mu blahorečte, v neštěstí ho vzývejte, ve chvílích radostných mu vzdávejte díky, ve smutných jej vyhledávejte, a on vás blahovůlí své starostlivosti posléze utěší. Vždyť po šesti letech vyhnanství slituje se Hospodin nad vámi a obnoví vám stav původního klidu, pomlouvače

vaše po zásluze stihne pomstou a dovede vás zpět do přístavu útěchy. Neboť po skonu nynějšího knížete, zbožného Břetislava, nastoupí Spytihněv a bude vás pronásledovat, avšak po jeho smrti ujme se knížecího stolce v Čechách Vratislav, muž vážený a dobrotivý. Ten vás povolá zpět z vašeho vyhnanství a Pán náš Ježíš Kristus poskytne vám v tomto klášterním bydlišti klid a bezpečnost po všechny dny vašeho života, amen.»”

Ihned po jeho smrti ho pokládali za svatého. Samotná kanonizace (svatořečení) se uskutečnila v roce 1204. Žádost o ni předložil v Římě tehdejší sázavský opat Blažej a český král Přemysl Otakar II. Kanonizační bulu podepsal papež Inocenc III. Samotná kanonizace proběhla na Sázavě za přítomnosti papežského legáta kardinála Guida 4. července 1204. Tak se sv. Prokop oficiálně zařadil mezi české zemské patrony. Po všechna staletí až do dnešního dne se k němu náš lid utíkal s prosbami o ochranu před zlým duchem, o požehnání pro úrodu a ve všech osobních potřebách a častokrát také o ochranu naší země před válkou a jiným nebezpečím. A Bůh tyto modlitby vyslychal.

Mnozí se obraceli a obracejí na sv. Prokopa jako na vítěze a pomocníka v boji proti zlým duchům a ďábelským nástrahám. Peklo podniká boj proti ctnosti, a čím usilovněji se

křesťan snaží uchránit si duši bez úhony hříchu, tím prudší bývají nájezdy zlého ducha, jenž obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltit (1Pt 5,8). Sv. Prokop nebyl ani na samotě uchráněn před pokušeními zlého ducha, ale odpíral mu srdnatě, utvrdil se v pokoře, utužil se v ctnosti, a takto přemohl nepřítele lidstva. Na obrazech (ikonách) a sochách je Prokop znázorňován, jak drží démona na řetězu. On je vpravdě exorcista “par excellence”.

Sv. Prokop je mimořádně aktuální světec pro dnešní dobu. Neboť mnoho lidí v současné době je znesvobodněných, doslova zotročených, a potřebují pomoc nejen skrze medicínu, ale především skrze Boží milost, aby tak byli osvobozeni z duchovních pout. A Boží milosti je potřeba mimořádně mnoho, vzhledem k obrovskému počtu oněch zotročených lidí, ale hlavně proto, že si svou svázanost a nesvobodu vůbec neuvědomují a žijí v iluzi svobody. Nevnímají, že je ďábel táhne do pekla. A právě sv. Prokop může vyprosit Boží milost, aby mnozí byli osvobozeni ve všech vrstvách své bytosti a mohli zakusit pravou svobodu Božích dětí a plně pochopili podstatu evangelia a křesťanství. On je naším bratrem v Kristu Ježíši, který získal osobní zkušenost v oblasti duchovního zápasu.

Rysem sv. Prokopa je, že se sklání k hříšníkům a přimlouvá se za ně u Boha. My všichni, jak praví Boží slovo, jsme hříšníci. Hřích je v nás a kvůli němu činíme “zlo, které nechceme” a nečiníme “dobro, které chceme” (por. Ř 7,20n). Pokud vyznáme, že jsme zhřešili, dostaneme milost pokání, která je velkým Božím darem vedoucím k obrácení. A pokání je

dnes, v době svázanosti a hříchu, mimořádně aktuální. Kdo však říká, že nemá hříchu, sám sebe klame, a pravda v něm není (por. 1J 1,8n). Sv. Prokop je pro nás příkladem – zapřáhl ďábla do pluhu a orat, čili ho využil. Duch zla musel poslouchat a táhnout, když byl poháněn křížem. Volejme tedy k sv. Prokopovi, aby nám u Boha vyprosil milost pokání, neboť před ní se ďábel skloní a proti pravé pokoře ničeho nezmůže – pak můžeme orat a pohánět, a ne opačně, jak se to děje.

Modlitba ke svatému Prokopovi

Svatý Prokope, ochránče české země, otče náš,
vzpomeň si na nás nyní i v každý čas,
Kriste eleison.

Tys přítel Boha věčného, ctitel a milovník jeho,
vypros nám pokoj, zažeň válku, boj, svatý Prokope,
Kriste eleison.

Nedej nám, Prokope svatý, v hříších našich tvrdě spáti,
v poslední hodinu proti ďáblu zlému,
škůdci našemu, přispěj každému.

Vzdejme chválu Bohu Otci, Synu jeho rovné moci i
Duchu svatému, Bohu jedinému,
Kriste eleison.
Amen.

Obrázky můžeš vybarvit pastelkou na papíře nebo myší v počítači:

<http://www.kamna.net/~ado/svati/>

Materiál čerpán z webu:

<http://www.svprokop-sazava.cz/>